

		باسمه تعالی جمهوری اسلامی ایران وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج امتحانات نوبت اول مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲							
نام و نام خانوادگی:		آزمون درس : فنون ادبی ۱		نمره به عدد:					
نام دبیر: فضلی		تاریخ آزمون : ۱۴۰۱/۱۰/۲		نمره به حروف:					
کلاس: دهم انسانی		شماره صندلی:		مدت آزمون : ۹۰ دقیقه					
تعداد صفحات: ۴ صفحه									
ردیف	تاریخ ادبیات و سبک شناسی : ۴ نمره								
۱	جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید . الف / هر چیزی که ذهن را به پویایی در آورد است . ب / فارسی باستان در دوره رایج بود . پ / رایج ترین انواع شعر فارسی در این دوره ، و مدحی و غنایی بود . ت / زبان رسمی دوران ساسانی زبان بود .								
۲	هر یک از موارد گروه « الف » را به مورد مناسب در گروه « ب » وصل کنید . (در ستون ب یک مورد اضافه است .)								
۱	<table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>مهمترین دوره تمدن اسلامی بود . شاعر اندرزی و حکمی در سبک خراسانی موبدان این کتاب را در مراسم دینی از حفظ می خواندند شاعر حماسه سرای بزرگ فارسی است .</td><td>فردوسی اوستا کسایی مروزی دوره ۴ و ۵ هجری یادگار زیریان</td></tr></table>					الف	ب	مهمترین دوره تمدن اسلامی بود . شاعر اندرزی و حکمی در سبک خراسانی موبدان این کتاب را در مراسم دینی از حفظ می خواندند شاعر حماسه سرای بزرگ فارسی است .	فردوسی اوستا کسایی مروزی دوره ۴ و ۵ هجری یادگار زیریان
الف	ب								
مهمترین دوره تمدن اسلامی بود . شاعر اندرزی و حکمی در سبک خراسانی موبدان این کتاب را در مراسم دینی از حفظ می خواندند شاعر حماسه سرای بزرگ فارسی است .	فردوسی اوستا کسایی مروزی دوره ۴ و ۵ هجری یادگار زیریان								
۳	گزینه مناسب را انتخاب کنید . الف - دو شاعر غنایی در دوره ۴ و ۵ هجری ۱ / رودکی و شهید بلخی ۲ / فردوسی و رودکی ۳ / رودکی و ناصر خسرو ۴ / شهید بلخی و فردوسی ب - کدام مورد متن نیست ؟ ۱ / صدای موسیقی ۲ / دیوان حافظ ۳ / برنامه تلویزیونی ۴ / خوابیدن پ - در زمان سامانیان عمده ترین مرکز فرهنگی بود . ۱ / ری ۲ / خراسان ۳ / بخارا ۴ / بلخ ت - از ویژگی های سبک خراسانی (دوره ۴ و ۵) نیست ؟ ۱ / سادگی نثر و روانی کلام ۲ / آوردن ترکیبات دشوار ۳ / به کاربردن کلمات کهن ۴ / کمی لغات عربی								
۴	چرا به زبان فارسی نو ، فارسی دری هم می گویند ؟								
۵	موضوع کتاب شاهنامه ابو منصوری چیست و چه کسی آن را نوشته است ؟								
زیباشناسی : (۶ نمره)									
۶	درستی و نادرستی جملات را مشخص کنید . الف / در زبان عادی تکرار واژه پسندیده است . ب / تکرار آگاهانه واج بر غنای موسیقی شعر و گوش نوازی آن می افزاید .								
۰/۵	<table><tr><td>درست</td><td>نادرست</td></tr><tr><td>درست</td><td>نادرست</td></tr></table>					درست	نادرست	درست	نادرست
درست	نادرست								
درست	نادرست								

۷	در ابیات زیر واج آرایه ها را بیابید و واج تکرار شده را بنویسید . الف / فریاد که از شش جهت راه بیستند // آن خال و خط و زلف و رُخ و عارض و قامت ب / دلم شکسته تر از شیشه های شهر شماست // شکسته باد کسی کاین چنینمان می خواست
۸	آیا بیت زیر می تواند نمونه ای برای واژه آرایه باشد ؟ دلیل خود را بنویسید . تو را گر همی یار باید بیار // مرا یار هرگز نیابید به کار
۹	در هر یک از موارد زیر ، کدام آرایه موجب بوجود آمدن موسیقی لفظی شده است ؟ (واج آرایه یا واژه آرایه) الف / از درد سخن گفتن و از درد شنیدن // با مردم بی درد ندانی که چه درد است ؟ ب / مَه روی تو ، شب بوی تو ، گُل روی تو دارد // گلزار جهان خرّمی از روی تو دارد
۱۰	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید . الف / سجع ارزش موسیقایی بیشتری نسبت به سجع های دیگر دارد . ب / سجع با توجه به هم وزنی دو واژه به وجود می آید . پ / در سجع مطرف همسانی حروف واژه اهمیت دارد .
۱۱	گزینه صحیح را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف / آرایه سجع در کلامی دیده می شود که حداقل (یک جمله / دو جمله) باشد . ب / ارزش موسیقایی سجع (متوازی / متوازن) از همه کمتر است . پ / در عبارت « مُلک بی دین باطل است و دین بی مُلک ضایع » سجع (مطرف / متوازن) وجود دارد .
۱۲	در موارد زیر ابتدا کلمات مسجع را مشخص کنید و سپس نوع سجع به کار رفته را بنویسید . الف / عابدان جزای طاعت خواهند و بازرگانان بهای بضاعت . ب / بساط مهر ، پیمودنی است نه نمودنی . پ / ما به او محتاج بودیم او به ما مشتاق بود .
	موسیقی شعر : (۶ نمره)
۱۳	ترکیب چه هجایی ، هجای کوتاه (u) را بوجود می آورد .
۱۴	تعداد واج ها و هجاها و شکل هجایی دو واژه ی زیر را مشخص کنید . سازگار / آفتابی /

 باسمه تعالی جمهوری اسلامی ایران وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج امتحانات نوبت اول مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۳ 			
نام و نام خانوادگی:	آزمون درس : فنون ادبی ۱	نمره به عدد:	
نام دبیر: فضلی	تاریخ آزمون : ۱۴۰۱/۱۰/۲	نمره به حروف:	
کلاس: دهم انسانی	مدت آزمون : ۹۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴ صفحه	شماره صندلی:
۱۵	ابیات زیر را از نظر لحن و آهنگ و عاطفه و فضای شعری بررسی کنید . الف / خروشید کای فرخ اسفندیار // هماوردت آمد برآرای کار لحن و آهنگ) (عاطفه) (ب / زین درد خون گریست سپهر و ستاره هم // خون گشت قلب لعل و دل سنگ خاره هم لحن و آهنگ) (عاطفه) (		
۱۶	شرایط هم وزنی در دو مصراع را بنویسید .		
۱۷	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید . الف / شاعر برای انتقال عاطفه خود از بهره می گیرد . ب / پس از عاطفه مهمترین و موثرترین عامل در شعر است . پ / وزن در شعر جنبه ندارد و جز طبیعت شعر است . ت / در زبان فارسی واج ها به دو دسته : و صامت تقسیم می شوند .		
۱۸	مصراع اول بیت زیر را تقطیع کنید . (صامتها و مصوتها و علامت هجاها را بنویسید .) « نشاید که خوبان به صحرا روند // همه کس شناسند و هر جا روند »		
	تحلیل متن : (۴ نمره)		
۱۹	با توجه به قطعه شعر زیر به سوالات پاسخ دهید . در کتاب آمد که در عهد قدیم خانه ای می ساخت سقراط حکیم چون به پایان برد کار آن سرا آمدند از ره ، رفیق و آشنا جمله گفتند این بنای مختصر نیست در خوردِ تو ، ای صاحب نظر چون توانی زیستن در این قفس ؟ این قفس نبود مقام چون تو کس الف / قالب این شعر چیست ؟ ب / قافیه ها را در بیت سوم مشخص کنید . پ / دو ویژگی زبانی در این شعر بنویسید .		

۲	متن زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید. صیاد بی روزی، ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی اجل در خشک نمیرد. دو چیز مُحال عقل است: خوردن بیش از مقسوم و مُردن پیش از وقت معلوم. به نانهاده دست نرسد و نهاده هر کجا هست، برسد. هر که به تأذیب دنیا راه صواب نگیرد، به تعذیب عقبی گرفتار آید. الف/ کلمات سجع را در متن مشخص کنید. ب/ متن را از نظر ویژگی قلمرو فکری بررسی کنید. پ/ یک ویژگی زبانی در متن بنویسید . پیروز و سربلند باشید .	۲۰

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت اول مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

کلید سوالات

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس : علوم و فنون ادبی ۱	نمره به عدد:
نام دبیر: فضلی	تاریخ آزمون : ۱۴۰۲/۱۰/۲	نمره به حروف:
کلاس: دهم انسانی	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۱ صفحه
ردیف	تاریخ ادبیات و سبک شناسی : ۴ نمره	
۱	الف / متن	ب / هخامنشیان
۲	مهمترین دوره تمدن / دوره ۴ و ۵ هجری	شاعر اندرزی و حکمی / کسایی مروزی
۳	الف / ۱	ب / ۴
۴	زیرا زبان درباری ساسانیان و زبان محاوره و مکاتبات مقامات دولتی بود .	
۵	به دست عده ای از دانشوران خراسان نوشته شده و موضوع آن تاریخ گذشته ایران است .	
	زیباشناسی : ۶ نمره	
۶	الف / نادرست	ب / درست
۷	الف / خط و خال و رخ	ب / شکسته و شیشه و شماست
۸	بله ، زیرا کلمه « یار » دو بار تکرار شده است .	
۹	الف / واژه آرای کلمه درد	ب / واج آرای مصوت / او / و صامت / ی /
۱۰	الف / متوازی	ب / متوازن
۱۱	الف / دو جمله	ب / متوازن
۱۲	الف / طاعت و بضاعت / سجع مطرف	ب / پیمودنی و نمودنی / سجع متوازی
	موسیقی شعر : ۶ نمره	
۱۳	صامت + مصوت کوتاه	
۱۴	سازگار (س / ا / ز / ا / گ / ا / ر /)	۷ واج
۱۵	الف / لحن کوبنده و کوتاه	ب / لحن آرام و سنگین
۱۶	۱ / تعداد هجاهای دو مصراع برابر باشد	۲ / هجاهای مقابل هر دو مصراع یکسان باشد
۱۷	الف / زبان	ب / موسیقی
۱۸	نَ / شَا / یَدَ / کِ / خَو / بَنَ / صَحَ / رَ / وَنَدَ	ب / ت / مصوت
	تحلیل متن : ۴ نمره	
۱۹	الف / مثنوی	ب / مختصر و صاحب نظر
۲۰	الف / نگیرد و نمیرد / مقسوم و معلوم / نرسد و برسد / دنیا و عقبی	ب / همه موجودات به روزی خود که از سوی خدا مقدر شده است ، می رسند .

